

TRIBUNA

REDACTIA
Arad, Deák Ferencz-u. Nr. 20.

ABONAMENTUL
pentru Austro-Ungaria:
pe 12 luni 20 cor.
pe 6 luni 10 cor.
pe 3 luni 5 cor.
pe o lună 2 cor.
N-ri de Duminică pe an 4 cor.
Pentru România și străinătate pe an
60 franci.

Manuscrisurile nu se înapoiază.

ADMINISTRAȚIA
Arad, Deák Ferencz-u. Nr. 20.

INSERTIUNILE:
pe un an garsonat: pe o săptămână 10
linii; a doua oară 12 linii; a treia
oară 15 de fiecare publicare.

Atât abonamentele, cât și inserțiile
sunt a se plăti înainte în Arad.

Reclame pentru oraș și comitate
scriori adresate nu se primesc.

USURA IN COMITATUL ARADULUI.

(*) Sunt un frumos sir de ani de când institutul de economii și credit «Victoria» dezvoltă o extraordinară activitate pe terenul economic, atât în comitatul nostru, cât și dincolo de hotarele lui. Ar trebui să se scrie o carte voluminoasă, dacă ar fi vorba să se înregistreze cele ce institutul acesta a făcut pentru ridicarea economică a clasei plugariilor îndeosebi.

Și cu toate ajutoarele date, tot mai sunt și azi părți în comitat unde usura particularilor a ajuns atât de înspăimântătoare, în cât a provocat intervenția procurorului.

Luăm, în privința asta, mărturisiri din presa maghiară pentru a ilustra starea de plâns despre care va fi vorba.

«Függetlenség» dela 3 Iunie scrie adică:

„Înainte secției criminale a Tribunalului din Arad se desbat adesea crimele al căror autori au profitat de străințoarea celor în tristă sărăcie și astfel prin camătă mare i-a nimicit materialele. S-au făcut deja numeroase plângeri din partea celor care au ajuns în mâinile sârăcilor. Din cauza că plângerile erau nesăditate îndeosebi a unor persoane ajunse în urma averii și influenței lor, abea a fost chip să se stăvilească răul“.

Numitul ziar spune că îndeosebi în părțile *Halmagiului* bântue acest rău. Număroși țărani au ajuns la sapă de lemn din cauza ticăloșiei usurarilor. Ministerul de justiție aflând despre aceasta, a și însărcinat pe procurorul Dr. Meszlényi Antal să inter-

vină. Acesta la rândul său a dat un circular către antistiile comunale, obligându-le să fie cu atenție și să i semnaleze abuzurile despre care vor afla.

E, negreșit, lucru de laudă interesarea autorităților *superioare*. Tocmai din cauza celor comunicate însă de «Függetlenség» — *tăria usurarilor ajunși influenți* — ne îndoim că autoritățile administrative inferioare vor putea să contribuie la stăpîrea răului. Și eată de ce: cei tari de prin provincie de regulă au influență — șadesea îi au în buzună, cum se zice asupra slujbașilor inferiori cu ajutorul cărora ministerul public vrea să stărpească usura. Ba credem că nu ne înșelăm dacă afirmăm că și printre slujbașii mai cu stare dela sale se pot găsi usurari.

Revine deci *inițiativă private* rolul să scape poporul din ghiarele cămatarilor. Dacă băncile aradane vor institui adică prin toate satele bărbați de încredere cari să mijlocească împrumutul ieșine și rezezi, de sigur că poporul nu se va mai duce la cămătari.

Și din cele relatate de ziarul maghiar reiese pe de o parte importanța deosebită a băncilor române, pe de altă parte binele neprețuit ce «Victoria» va face instituind filiale prin centrele mai importante din provincie. Știm, că deocamdată se va institui o singură filială. Suntem însă siguri, că în curând se va ivi necesitatea și rentabilitatea ca să se mai înființeze și alte filiale.

Ce a putut fi în trecut, atât prin părțile noastre, cât și prin alte locuri populate de Români, ne putem lesne închipui când vedem că până și într'un comitat cu atâtea bănci, cum e al nostru, tot mai există cămătărie. Tot așa: cele relatate de ziarele maghiare sunt o dovadă că băncile române *luptă de salvare* duc — să salveze adică poporul din ghiarele cămatarilor — iar nu luptă agresivă, să deposedeze adică pe Unguri, cum de atâtea-ori s'a scris pe nedrept și cu răutate. Dimpotrivă: adevărul e că băncile române au ajutat și împrumutat fără deosebire de naționalitate. Căci băncile noastre nu-s conduse de șovinism, ci caută a servi binele obștesc.

Dieta prorogată.

Luni senzație mare în politică: după-ce Tisza a conferat cu Justh Gyula, președintele Dietei, ear acesta cu șefii coaliției, s'a hotărât, ear în ședință publică președintele a propus ca în vederea vacanței Rusaliilor, Dieta să fie prorogată.

Cea-ce s'a și primit. Nu s'a hotărât însă până, când ci presidentului îi stă în putință s-o convoace ori când.

În cercurile coaliției se vorbește de altfel, că dacă M. Sa ar proroga Die a prin rescript regal, coaliția n'ar lua aceasta la cunoștință, ci când ar crede necesar, președintele ar convoca Dieta, nesocotind rescriptul pre-înalt.

Legendă

închinată M. Sale Reginei României.

Surorile sostră, tustrele gânditoare,
Și la copil se uită acum trei Ursitoare...
Nu știu ce-l spun în taină, și ce 'ntelege dânsul,
Dar mama-l parcă știe și o înecă plânsul.

Profeticele șoapte nu-s blesteme de ură?
Nu osândește oare amarnica lor gură?
Și când privesc copilul, atât de lung, tustrele
Nu-l hărăzesc durere și triste zile grele?

„Să fie“, zice una; a doua iar: „să fie“,
„Amia“ — techee-a treia — și-a unei o armonie
De cântece suave, încet și lin răsună,
Pe când dispar scute surorile împreună...

De-atuncea hotărâtă de glasuri neînțelese
Viața se urzește și zi ce zi se țese;
Copilu însă crește și mândru 'n cât se pare
A fi plutind de-asupra-i o binecuvântare.

Cu vremea care trece, cu anii ce omoară,
Copilul se arată ce este — o comoară,
Și 'n lumea 'ntregă 'mparte din dragostea-î cea mare
C'un zimbet mângăere — cu viersul dezmiardare.

Nu știe să-și încrunte privirea, și ori-unde
Cărază 'nduioșată din ochii săi pătrunde
Iurerea se alină, și până și 'n ruine
Încep să se aprindă speranțele senine.

Astfel se talmăcește menirea din pruncie
Și tot ce hotărâră surorile să fie;
Ș'a împlinit întocmai osânda lor deplină:
Privitul copilul este Poetă și Regină!...

Spun unii că din munții ce adumbresc Sinaia,
Când soarele își stinge în asfârșit văpaia,
Trei zâne împreună pe coastă se coboară...
— Sunt poate tot aceleași surori de-odinioară.

Căci în pădurea veche de brazi, cu mii izvoare,
S'aud în faptul nopții șoptiri de ursitoare;
Apoi un glas ce cântă cu codru 'ntreg repetă:
„Mărire ție Doamnă, Regină și Poetă!“

Și este o încântare s'auzi că brazi și zâne
Șoptesc în graiul dulce al Țărilor Române,
Și că mărețul cântec, cântat de voci străbune
Șimțirea tuturor fermecător o spune.

O. Carp.

IN CODRU.

Când ratacind, bătrâne codru,
Ajung la sânul tău de tată,
La poarta 'mpărății tale
Plec fruntea mea înfierbântată.
Eu simt că 'n lung șirag de lacrimi
Se sfarm' al genet mele tremur
Și ca un făcător de rele
La poarta ta eu mă cutremur.

Curat e duhul lumii tale,
Căci Dumnezeu cel sfânt și mare
Supt bolta ta înrouată
Își ține mândra sârbătoare.
Tu-l prăznuiești cu glas de clopot
Și cu răsunset de chimvale
Pe cel ce-atâtea înțelesuri
Gătit-a străluciri tale.

Amurgul învesmântă 'n umbre
Zmerita frunzei frământare,
Și pare tânguiosul freamăt
Un glas cucernic de tropare...
— Nu-i jalea pătimitii tale,
Tremurătoarea la plânsoare,
Ci-ă cântecul de 'ngropăciune
Al doinei noastre care moare.

Departa s'a aprins un fulger,
Lovind în coasta ta napraznic
Și 'n tot hotarul tău mânia
Și-a început păgânul praznic.
E-al răzvrătirii noastre tunet!
Și 'n neagra ta cutremurare
Atâtea veacuri umilite
Își gem strivita răzbunare.

Iar' dacă printre pallint luna
Prelinge și razele curate,
Varsând șfiala ei galbuie
Pe frunzele înflorate,
În picătura de lumină
Din geana zărilor albastre
Eu văd cum tremură și 'nvie
Nădejdea visurilor noastre.

S'ar ofeli piticul suflet
Atunci când mila ta 'mpărate,
I ar lumina o clipă taina
Maririi tale 'nfricoșate...
Pe strunele neputincioase
S'ar zămislit cântarea sfântă,
Dând înțeles vieții mele
Și morții, ferecându-i fântă!

Octavian Goga.

DIN ROMANIA.

Congresul băncilor populare.

Cuvântarea d-lui Dr. C. Istrati. După terminarea serviciului divin, dl prof. Dr. Istrati a explicat rolul băncilor și a mulțumit tuturor celor cari s'au devotat succesului acestei opere. Exprimă dorința ca unele lacune existente să dispară pentruca băncile să corespundă mai bine țelului. Băncile nu-s înființate ca să se căpătuiască unii; decât robie între frați, mai bine lipsă. Să desființăm camăta și să ne mulțumim cu dobândă mică și cu câștig sigur, să retribuim după măsura posibilității pe conducătorii băncilor.

Conducătorii, preoții și învățătorii, să caute să deștepte în popor spiritul de economie și înfrățire pentru fapte bune, și să pună umărul pentru înălțarea neamului. Prin bănci ei să învețe pe popor unirea care face forța și să inspire încrederea în sine prin care se pot realiza fapte mari. Termină urind spor la lucru.

După aceea congreseștii cu muzica în frunte au plecat la manegiul reg. 12 artilerie, unde s'a ținut ședința plenară.

Muzica a intonat imnul Regal care a fost ascultat în picioare.

Cuvântarea dlui Dim. Protopopescu. Dl Dim. Protopopescu, în numele consiliului de administrație al Băncilor populare salută pe congreseștii, veniți la Bacău în număr așa de mare.

D-sa arată că populația rurală este pătrunsă de unitatea băncilor populare, menite să asigure independența economică a țării prin cucerirea Plevnei interne, a cămătăriei și prin îmbogățirea țărănimii.

La ce servește independența politică fără cea economică, dacă la prima criză zarafii amenință să sugrume țeara?

Amintește ca pildă criza dela 1901, când țeara a fost amenințată de controlul străin. Franța a scăpat de consecințele dezastrului dela Sedan numai grație bogăției poporului său.

Poporul român trebuie să fie îndrumat spre muncă și economie, datorie care incumbă scoalei și bisericii.

Indeamnă pe preoți și învățători să-și facă datoria, ca și până acum, căci au cu dînșii pe Suveran și pe bărbății de stat. Toate privirile, încheie d-sa, sunt ațintite asupra preoților și a învățătorilor.

Telegrama către M. S. Regele. Dl Dim. Protopopescu citește în aplauzele tuturor, următoarea telegramă:

M. S. Regelui

«Delegații tuturor băncilor populare să-ți fești, reușiți în al doilea congres în orașul Bacău, adinec pătrunși de sentimentele de înaltă ocrotire ale Majestății Voastre către clasa țărănească, aduc respectuoși prinoșul profundului lor devotament către Tron și Dinastie.

«Să trăiți Majestate! Să trăiască M. S. Regina! Să trăiască AA. LL. Regale Principele Ferdinand și Principesa Maria! Să trăiască Ilustrele Lor vlăstare, scumpe tuturor Românilor».

Cuvântarea d-lui ministru Vlădescu. Dl ministru Vlădescu salută pe congreseștii în numele guvernului și spune că propășirea băncilor dovedește, ca și transformarea portului Constanța, puterea de viață a poporului Român. Băncile populare, înființate din inițiativă privată, arată buiele calități cu cari sunt înzestrați Românii. Succesul acestor instituțiuni a arătat încă odată lumii că România e un element de progres și civilizație în Orient și că e vrednică a fi de sine stătătoare.

Indeamnă pe preoți și învățători să caute a înălța poporul prin muncă și economie și se depărteze vrajba, pentru ca energiile să nu se piardă în lupte intestinale.

Primarul Vlaicu, în numele orașului, salută pe congreseștii.

Conferința d-lui Duca. Dl I. G. Duca își dezvoltă conferința cu privire la mișcarea băncilor. Aceste instituțiuni, — zice d-sa — nu mai sunt în epoca întemeierii lor, ci în epoca de întărire și organizare. Trebuie să dovedim că nu suntem niște simpli visători, ci știm să perseverăm în munca noastră folositoare.

Pentru întărirea băncilor, trebuie donă lucruri: desăvârșirea organizării lor și combaterea vrăjmașilor. În ce privește organizarea, băncile conduc-e nu numai de președinți, ci de toți membrii consiliului de administrație. Ne mai trebuie desăvârșirea educației tehnice și economice a conducătorilor, să se acorde împrumuturi numai pentru intr. prinderi productive, stărpirea abuzului cu girurile, pe contracte.

Dl Duca spune că trebuie ca băncile să tindă la federația lor, spre a ieși de sub tutela Casei centrale și ajutându-se unele pe altele. Conducătorii să facă educația financiară a țeranului pentru a combate pe cămătari. Conferințiarul susține că avându-se în vedere numărul crescând al băncilor se simte nevoia creării unui personal special recrutat în măsura puterii localităților respective.

Băncile să evite a deveni un loc de căpătuială pentru funcționari. Ele fiind chemate să rezolve chestia creditului popor, trebuie întărite și puse pe temelii solide.

Casa centrală va începe în lunie să facă încercare în ce privește trecerea sumelor creditului agricol la Băncile populare.

Vrăjmașii băncilor sunt de două feluri: inconștienții, în care intră și autoritățile comunale și unii proprietari și arendași nepăsători, și conștienții sau cămătarii cari duc lupta de distrugere contra lor.

Mal e un alt vrăjmaș. Politica care trebuie lăsată la o parte din bănci și animozitățile personale fără de cari multe s'ar face în comunele rurale.

D-sa termină îndemnând pe preoți și învățători să cultive spiritul economiei și al asociației în popor, cu care numai se poate asigura mărirea României.

Dl Dr. Istrati explică congreseștilor însămnătatea congresului anului viitor, îndemnând pe cei prezenți să cultive arta casnică.

Ședința se ridică la orele 12.

Trecerea Prințului Ferdinand. La orele 2 și 20 a sosit la gară A. S. R. Prințul Ferdinand, care pleca la Berlin.

Congreseștii adunați pe peron, i au făcut ovațiuni. Muzica și corul de învățători au intonat imnul Regal. Prințul s'a întreținut cu dl ministru Vlădescu despre mersul congresului băncilor populare.

Conferința d-lui V. Brătianu. Dl Vintilă Brătianu și-a dezvoltat conferința asupra societăților cooperative de producțiune și consumațiune. A spus că băncile populare trebuie să fie sprijinul tuturor nevoilor țărănești și ca atare urmează să dăm băncilor o menire economică, păindu-le în măsură să înființeze tovarășii.

Diferite bănci populare au propus Casei centrale tovarășii pentru cumpărarea instrumentelor agricole și pentru îmbunătățirea rasei vitelor, etc. Cele mai nemerite tovarășii cari ar fi folositoare în toată țeara și s'ar putea înființa pretutindeni, sunt acelea pentru arendarea moșiilor, replantarea viilor și vânzarea cerealelor în comun. Oratorul demonstrează posibilitatea acestor din urmă tovarășii, cari ar ridica creditul băncilor.

Casa de economie trebuie să vie în ajutorul Casei centrale spre folosința băncilor. Economia la sate trebuie să fie încredințată băncilor populare, aplicându-se și sistemul vârsării lor cu timbre.

Casa de economie nu trebuie să-și închidă banii cu împrumuturi de stat, și trebuie să vie în ajutorul băncilor.

Casa centrală a băncilor populare trebuie să devie banca lor centrală.

Statul nu se poate desinteresa de mersul băncilor populare. Cu concursul lui, Casa centrală se va putea reorganiza în sensul de a fi mai folositoare instituției.

Congresul cel dintâi a fost congresul de logodnă între bănci și Casa centrală.

Congresul actual să fie congresul economic al băncilor.

Conferința d-lui C. Stere. Dl C. Stere ține o conferință, vorbind despre arendarea moșiilor în comun de către săten.

Până acum numărul moșiilor arendate, zice conferințiarul, e de 22, dar trebuie înmulțite pentru ca să asigurăm pământul strămoșesc copiilor noștri.

Băncile trebuie să ia ca inițiativă înființarea acestor tovarășii.

Explică formalitățile arendării.

Legea d-lui Protopopescu face înlesniri m. De asemenea și legea societăților cooperative, căci tovarășii s'ar putea înființa și sub formă cooperative de produse.

Arată cum trebuie alcătuite statutele vârsărilor.

Moscheea din Constanța. Camera a votat cu unanimitate proiectul de lege pentru d. chiderea creditului de 120.000 lei necesar pentru construirea unei moschee în Constanța.

Estă raportul comitetului delegațiilor:

Domnilor deputați,

În vechea provincie a lui Mircea-cel-bătrân locuiește o numărăoasă populație musulmană tot așa de credincioasă Statului român ca populația, care de 25 de ani stă sub Coroana Română. Statul nostru nu a cruțat nici un m. loc ca să-i facă traiul cel mai fericit. Se căută ca în capitala Dobrogei, în portul maritim României, să se înalțe o clădire religioasă pentru această populație, drept dovadă a solici. dinel Statului român pentru credincioșii supuși musulmani.

Pentru aceste considerațiuni, comitetul delegațiilor vă roagă, d-lor deputați, să semnați raportul, să binevoiți a vota în totul proiect de lege.

Dr. M. Hristodorescu, raportor.

Creditul de 120.000 lei va fi acoperit d. excedentului de 1.003.500 lei rămas disponibil din excedentul exercițiului 1903—1904.

Situatia politică.

Nu-i încă guvern. — Tisza mai rămâne. — Concesiile militare.

Nainte cu două zile se da ca ceva sigur numirea lui Fejérváry de ministru președinte.

Știrile de azi dimineața, sosite din Budapesta vestesc însă că ~~Fejérváry~~ ~~nu va~~ ~~deveni~~ ~~ministru~~ ~~președinte~~ ~~de~~ ~~guvern~~.

«Trec și două săptămâni până ce vom pute parasi locurile, schimbându-ne nou guvern».

Se susține de altfel știrea că tot Fejérváry va fi primul-ministru și el negociază acum, în mare taină, cu cei cari vor intra în cabinetul său.

Eri, de pildă, Fejérváry a avut o convorbire de o oră întreagă cu fostul prim-ministru Wekerle.

După o altă știre, noul guvern chiar în ziua când se va prezinta în Dietă ar depune la biurou trei proiecte de legi importante:

- 1) despre darea progresivă,
- 2) pr vitor la largirea dreptului electoral și
- 3) despre înființarea unei academii literare maghiare.

În același timp s'ar face o enunțiativă de mare importanță.

M. Sa Regele dorește să se reguleze limba de propunere și prezentare la apel regimentele ungare, și anume așa, ca în gim-netele compuse din naționalități limba instrucției să fie cu maghiară ear presi-tarea la raport a rezerviștilor să se scrie în limba maghiară și germană (S'ar scrie deci «hier» ori «jelen»).

Acestea ar fi concesiunile pe teren militar în schimbul cărora s'ar face înțelegere între Coroană și majoritatea din coalitie.

Din Viena se tegrafează, că în cercul d'acolo se crede în rămânerea la putere a Tisza până la vară. Aceasta se înțelege, caz dacă Fejérváry n'ar reuși să compună noul minister.

Instalarea de protopresbiter în Hălmași.

Sâmbătă, la Constantin și Elena s'a făcut instalarea părintelui Corneliu Lazar în scaunul protopresbiteral din Hălmași.

Noul protopresbiter a sosit Vineri însoțit de protosincelul, mandatar episcopesc de *Roman Ciorogariu*, domnul *Dr. Nicolae Onu*, fiul Zarandului de odinioară, și multă preoție din părțile Gurahontului. La gară au fost întâmpinați de mult popor în frunte cu prezidentul comitetului parochial dl *N. Robu* și iarăși multă preoție din partea de jos a cercului.

Atât mandatarul cât și protopopul au fost prin călduroase cuvântări felicități, după cari a plecat convoiul de căruțe în comună unde femei aruncau buchete de flori în căruțele oaspeților.

La actul introducerii în sf. biserică părintele mandatar episcopesc R. Ciorogariu a vorbit la inima poporului adânc emoționat de înaltul avânt al ideilor și profundul sentiment al ortodoxiei.

La discursul de introducere a urmat protopopul instalant și învățacelul părintelui Ciorogariu, părintele Corneliu Lazar, vestind pace și bunăvoință între oameni. Îndeosebi votul său cuprins în o clasică rugăciune îndreptată către altar a produs profundă impresiune asupra credincioșilor, cari au acum la activii lor un sfânt vot făcut înaintea lui Dumnezeu și a oamenilor, că va păstori sufletele credincioșilor săi în spiritul lui Isus Christos.

La serviciul divin a cântat corul tinerimii din Hălmași sub conducerea d-lui *M. Idu*, cu multă precizie și cu drag ascultat de cei ce erau în biserică.

După serviciul divin a urmat banchetul, unde au participat și autoritățile politice pe lângă o imensă lume românească. Aici s'au rostit frumoase discursuri, pentru Majestatea Sa, pentru P. S. Sa episcopul nostru diecesan, pentru mandatar, pentru noul protopresbiter, pentru dl Onu, pentru autoritățile civile etc.

Îndeosebi a fost sărbătorit dl Onu între compatrioții săi de a căror drag s'a dus la Hălmași, și cari tot cu aceeași dragoste l'au primit.

Cel mai înălțat a fost însă tinarul bătrân dl jude reg. Sterca Șulut care cu ai săi 76 ani ar fi făcut onoare entuziasmului unui tinar de 20 de ani.

Astfel cercul Hălmașiului atât de mult rămas fără șef, și-a căpătat pe șeful său, care prin înțelepciunea minții și prin blândețea inimii sale sigur va lumina și mințile și va încălzi și inimile recite de suflarea unor vânturi răcoroase... cari consequent se ivesc unde ală vr-o crăpătură în zidurile bisericii noastre ortodoxe.

Ziua de Constantin și Elena sperăm, că a închis porțile dinaintea acelor reci vânturi. Dumnezeu să ajute.

Războiul ruso-japonez.

Adevărata luptă s'a început Sâmbătă d. a. la 2 ore și pământul uscat douăsprezece ore de-arândul s'a auzit bubuitul de tunuri. Dimineață pe la ora 7 au mai încetat bubuirile, formațiunea flotei japoneze a rămas neschimbată și lupta nu s'a oprit nici pentru un moment. Câte-odată era mai violentă, și apoi urma liniște câteva minute. Deodată au erupt cu nouă violență împușcăturile de tunuri. Martori,

cari au văzut flota lui Togo, spun că priveștea a fost înfricoșătoare în frumusețea ei. Lupta s'a sfârșit precis Luni la ora șapte dimineața

Flota rusească cu zile mai înainte era în formațiune de război. Rosdestvensky după ce a trecut cu flota pasul Basi, a înaintat spre canalul Ciusima pe calea cea mai scurtă. Japonezii au zărit pentru prima dată pe ruși la insulele *Que-part*. Flota colosală a înaintat cu înțeleală de zece noduri pe ceas spre direcția nord-vestică. Flota n'a făcut nici o încercare să afle despre Japonezi, ci grăbea spre canalul Ciusima. Japonezii au observat numai decât, că inamicul prea este încrezut. Flota lui Togo stetea ascunsă la anumite locuri, care îl țineau în cea mai mare secret. De aici urmăreau cu atențiune tot ce se petrecea, pe ei însă nime nu-i putea vedea. Togo a ordonat ca fiecare să fie la locul său și în a c-asta situație aștepta apropierea inamicului.

Fapte adevărate, că rușii nici macar nu bănuiau pe unde se află flotele japoneze.

Cum flota lui Rosdestvensky se apropia, Togo a văzut formațiunea ei și acum s'a apucat să-și realizeze planul pregătit cu atâta îngrijire. Flota japoneză la 10 ore n. a. s'a apropiat de cea rusească. Primul foc de tun s'a dat după amiază la 2 ore la depărtare de douăzeci kilometri spre nord dela insula *Que-part*. Nu este adevărată afirmarea că o ceață deasă s'ar fi lăsat peste mare. Era un timp admirabil, senin. Marea era viroasă, ceea ce nu-i surprinzător, căci pe țărnișurile coreane marea numai arare-ori este liniștită. Spre seară s'au liniștit valurile, vântul însă sufla într'una

Era un splendid tablou, cum vapoarele rusești se apropiau, în vreme ce torpilori japoneze circulau ici și colo printre valuri. Înaintarea era îngreunată de uriașele valuri, și urma o colosală sforțare între oameni și element. Impușcăturile japoneze toate au nimerit. Acești marinari, cari în foc și-au câștigat experiențele, luau la țintă totdeauna mașinăriile, și aproape cu fiecare împușcătură nimereau. Toate torpiloarele japoneze atacau rușii din flancul stâng și i-au constrâns spre țărnișul stâng al insulei *Kiusin*. Flota rusească și-a luat atunci drumul spre est ~~car cea japoneză spre nord~~. Vaporul arborat a lui Togo era *Mikasa*. Lupta a fost teribilă. Deja în primul moment s'a nimerit un vas de război rusec. Văzând rușii primejdia care-i amenința și-au îndreptat drumul spre apus; japonezii asemenea. Între acestea prima escadră japoneză care necentenit și în chip groaznic a tras cu tunurile a rămas paralel cu rușii și trimitea într'una vase cari atacau ariergarda rusească. A treia escadră japoneză a atacat la spate pe ruși, și astfel acțiunea ajunseră cu desăvârșire încunjurați.

Vasele japoneze primară ordinul să nimerescă prin torpiloare toate vasele rusești. O explozie urma după alta. O multime de vapoare rusești ajunseră incapabile de luptă, neputincioase, ele se învârteau pe loc ori se scufundau. Era evident că rușii — ajunseră cu desăvârșire îngroziți. Făcându-se seară, flotila de torpiloare japoneză ataca și mai violent și s'au apropiat de vasele rusești c'o îndrăzneală ne mai pomenită. Niciuna dintre torpiloare nu se da îndărăt, ci toate atacau vasele rusești în coaste, împușcând în ele cu torpile.

Întreaga flotă rusă era desordonată, își pierduse ori-ce formațiune și numai singuraticile vase mai luptau desperat.

Vasele rusești au încercat atunci să fugă spre nord. Togo însă le închisese drumul. Togo dete atunci porunca: *cu putere mare înainte!* O întrecere ne mai văzută se făcu atunci și în scurtă vreme toate vasele japoneze stăteau ca un zid în fața celor rusești, — cari văzându-se în asemenea primejdie, au luat-o la fugă în toate direcțiile, japonezii i-au urmărit și nimerit total.

Roma, 5 Iunie. Despre capitularea amiralului *Nebogator* ziarul „*Corrier della Serra*“ comunică după știrea din Tokio următoarele amănunte:

În dimineața zilei de 28 Mai japonezii au zărit flota lui *Nebogator*, care stătea nemișcată la insulele *Lianku*. După primele salve, japonezii au provocat inamicul să se predea. Rușii n'au reflectat la asta provocare. Japonezii s'au apropiat mai mult, au dat încodată salve și-au provocat din nou pe ruși să se predea. La asta apoi rușii cari n'au reflectat la salvele japonezilor, au retras flamura pusă și au arborat cea japoneză. În momentul următor *Nebogator* urmat

de doi ofițeri s'a depărtat cu o luntre de pe vapor ducându-se pe încrușătorul japonez „*Asina*“. Ofițerii ruși erau în mare ținută. De pe fața lor palidă se putea citi deprimarea. *Nebogator* apropiindu-se de comandantul japonez îi zise:

Am venit să-ți ofer predarea flotei mele. Comandantul japonez a răspuns:

— Primesc ofertul prin care vom mântui vărsarea de sânge și viața multor oameni.

La acestea ofițerii ruși fără a mai zice un cuvânt au depus săbiile pe masă. Când au cercetat japonezii vasele rusești au văzut în ce tristă stare erau aceste, bordurile pline cu sânge, cele mai multe tunuri pocnite și lemnăria ruptă. O colosală disordine era pe vapor. La prima vedere se putea observa că mateioșii nu s'au supus ordinațiunilor comandantului. Mateioșii erau murdari, cu ghețele și hainele rupte. „*Orel*“ a fost nimerit de patruzeci de împușcături; ar fi putut însă continua lupta. La țărnișurile japoneze și-acum înoată la suprafața apei mai multe miș de cadavre rusești; cei mai mulți îngrijiți cu totul de fum.

În busunaru unui ofițer rus căzut au găsit o scrisoare, care se termină astfel:

„Inamicul a apărut pe orizon. Dela admiral nici o poruncă. Simțim cu toții suflarea rece a morții. Ne vom împlini datoria. *Adio*“.

Capitularea cuirasatului «Orel».

Berlin, 5 Iunie. Se anunță din Tokio că privitor la cuirasatul rus «*Orel*» circula aci un zvon teribil la începutul luptei navale trei sute de oameni au fost uciși sau răniți pe bordul acestui vapor.

Tipetele celor din urmă au exercitat o înrădăcitare atât de deprimantă asupra restului echipajului, încât comandantul se hotărî să arunce în mare pe toți răniții pentru cari nu mai erau speranțe de scăpare, în număr de 140, iar pe cei mai ușor răniți să-i lege, pentru a nu mai putea împiedica continuarea luptei.

Cuirasatul «*Orel*» a luptat cu vitejie desperată timp de o zi întreagă. Înainte de a se preda.

Capitularea amiralului *Nebogator* trebuie atribuită de fapt unui act de răzbunare din partea marinarilor săi.

După ordinul amiralului fuseseră spânzurați, în timpul călătoriei prin marea Chinei, 70 de oameni din echipaj. În urma acestui fapt echipajul hotărî să se răsbune în momentul întâlnirii cu flota inamică, ceea-ce și făcu: amiralul *Nebogator* fu legat împreună cu toți ofițerii și echipajul arboră drapelul alb.

Tunurile rusești ruginite.

Londra. Ziarul „*Daily Mail*“ primește din Saseho știrea că un ofițer de marină japonez a declarat că tunurile năvilor ruse erau ruginite.

Câteva din ele au făcut explozie chiar în timpul focului.

Tokio, 6 Iunie. Togo a vizitat pe Rosdestvensky, în spitalul militar dela Sasevo. Ministrul de război japonez a trimis de-a-semeni un buchet de flori amiralului rus, drept semn al admirației sale pentru curajul comandantului. Se crede că rana pe care Rosdestvensky a primit-o și la picior va necesita computarea piciorului lui.

Petersburg, 6 Iunie. În consiliul ce s'a ținut sub presidenția Tarului, marele duce *Nicolae* a reușit să înduplece majoritatea consiliului a se declara pentru continuarea războiului.

Presă cere de altfel tot mai energic să se încheie pace.

Witte a fost în audiență la Tarul, de unde s'a întors foarte abatut: *De pe cîmpul de lupta din Mangiuria au sosit adevărate rapoarte despre noui înfrîngerii grave a oștirilor rusești.*

NOUȚĂȚI.

ARAD, 6 Iunie 1905.

— **Notariatul public din Brașov.** «Magyar Szó» înregistrează știrea că în locul vacant de notar public în Brașov va fi numit deputatul dietal Dr. Lurz, șeful tinerilor Sași. Sașii în schimb promit să sprijinească alegerea baronului *Feilitzsch Artur*, ca deputat în locul lui Lurz. «Független Magyarorszag» vestește însă că contele *Zichy Jenő*, în zilele acestea va merge la Brașov ca să lupte contra partidului guvernamental candidând pe un membru al partidului disident.

— **Perczel condamnat.** În ședința din urmă a Dietei comisia socotelilor Dietei a propus ca Perczel Dezső, fostul președinte al Dietei să fie condamnat a plăti 32.000 coroane, cât s'a dat, din porunca lui, pentru drabanții angajați la Dietă „să susțină ordinea”. De asemenea a fost osândit să plătească 6000 cor. și Csávösy, fostul intendent, care și el a cheltuit din banii parlamentului fără să aibă titlu ori concesie parlamentară a face acele cheltuieli.

— † **Gerasim Candrea**, avocat, adv. soc. de mine 12 Apóst. membru al Asociațiunii etc., în etate de 65 de ani după lungi și grele suferințe, împărtășit cu sântele taine a cuminecătorei și-a dat nobilul suflet azi la 3½ ore a. m. în mâinile Creatorului.

Rămășițele pământești ale scumpului defunct s'au așezat la repausul etern în cimiterul gr. or. din Cebea în 3 Iunie n. la 3 ore p. Subscrișii aduc cu durere la cunoștință această jalnică știre tuturor consingenilor, amicilor și cunoscuților. *Bain-de-Cris*, la 1 Iunie n. 1905. Valeriu Candrea pretore, Aurelia m. Dr. Robu și Alexandru Candrea locotenent, ca filii și fiică. Maria Candrea n. Cocu ca soție, Mihail Candrea paroch și Ana Candrea ca părinți. Nicolae Candrea, Anica, Marișcuța și Rafila ca frați și surori. Minodora Candrea n. Tiulescu ca nora. Dr. Nicolau Robu med. cerc. ca ginere. Eugenia Cornelia și Marioara Robu ca nepoate. Fie-i țarina ușoară și memoria eternă.

— **Bancă românească în Baia-mare.** „Gaz. de Duminecă” scrie: Cu bucurie am aflat că frații noștri din Baia-mare și jur sunt în pragul înființării unui institut de bani românesc, ca astfel să poată scoate pe bietul nostru popor din mâinile străinilor. Un lucru mai cu minte nici că să putea. În Baia-mare, care ar trebui să fie un centru românesc, trebuia încă de mult înființată o bancă românească puternică, în jurul căreia să se poată grupa întreg poporul și inteligența din acele părți. Salutăm deci cu dragoste ideea fericită ca să avem bancă românească și în Baia-mare.

— **Cununia prințului moștenitor german.** În 3 Iunie a sosit la Berlin mireasa prințului moștenitor german, princessa *Cecilia* de Mecklenburg. Orașul a fost splendid împodobit pentru asta ocazie. Pe strade și balcoane, o lume imensă era îngrămadită. La ora 5 a pornit conductul festiv dela castelul Bellevue la palatul regal. În fruntea conductului mergeau trubadurii cărora le-a urmat în trăsura regală de gală princessa Cecilia cu mama împărăteasă. Apoi urmau demnitarii de curte, garda și suita princesselor. Când au sosit în piața Paris, princessa a fost salutată de primar, cărui i-a răspuns în termeni foarte călduroși. Conductul a pornit apoi spre palatul regal, unde au fost primiți de împăratul, prințul moștenitor și ceilalți prinți. După iscălirea contractului de căsătorie prințesa a fost condusă de împăratul și împărăteasa în apartamentele destinate ei. Seara la 7 a fost masă la care au participat toți prinții, princessele, precum și autoritățile germane și străine.

— **La fondul „Mesei studenților” din Năsăud** au mai intra următoarele contribuții: dela Sălăgiana institut acționar de credit din Jibou 30 cor.; Chiorana institut de credit și economii din Someuta-mare 25 cor.; dl Ieronim Slăvoacă, preot în Ilva-mare întru amintirea fiului său, repausat, Virgil 50 cor.; d-na Elisabeta văd. Dr Ștefan Pop. în loc de cunună pe sieriul unchișului său, a regretatului căpitan în penziune, Nic. Anton 10 cor.; dl Dr. Leon Seridon protonotar on. al comitatului Bistrița-Năsăud 100 cor.; Fondul silvanal, din Bistrița 400 cor.; dl Gavrilă Vertic, jude reg. de tribunal în penziune, Bistrița 50 cor.; Coroana institut de credit și economii din Bistrița 30 cor.; dl G. Tripon, avocat în Bistrița 10 cor.; dl George Micul E. Chifa din Bistrița câte 5 cor.; Comunitatea mare Sângeorgiul român 50 cor. Aducem și pe ac asta ca le acestor generoși binefăcători sincerile noastre mulțămite. *Năsăud*, la 31 Maiu 1905. *Direcțiunea gimnazială.*

— **Marconi decorat.** Se telegrafiază din Roma cu data de ieri că regele Italiei a distins pe Marconi, marele inventator al telegrafiei fără sirmă, numindu-l de cavaler al ordinului de cetățean al Savoiei.

— **Companie rusească fugită în Arva.** O știre aproape de necrezut se comunică din *Alsó-Kubin*. Se spune adică că pe la sfârșitul lunii Maiu a sosit în *Alsó-Kubin* o companie rusească de ulani sub conducerea unui căpitan și doi sublocotenenți. Compania a sosit într'un hal destul de trist, cu hainele rupte și oboșiți de drum. Au plecat călări și înarmați din Varșovia și astfel au sosit în Krakovia. Aici au predat consulului rus armele și caii, și-au luat-o pe jos spre Ungaria. După patrușprezece zile de călătorie au sosit la *Alsó-Kubin*, fără bani, oboșiți și trupii. Compania a fugit de frică să nu-i trimită pe câmpul de luptă. Ar avea planul să-și continue drumul spre America.

— **Neerolog.** Primiți următoarele: „Murășanul”, institut de credit și economii societate pe acții, în M.-Radna, cu regret anunță trecerea din viața a domnului *Constantin Paulcescu*, membru în direcțiune, întâmplată azi la orele 10, în Lipova. În mormântarea s'a făcut la 4 Iunie 1905 st. n. la orele 10 d. a. în mormântul din țarina. Fie-i țarina ușoară și memoria binecuvântată! *M.-Radna*, la 3 Iunie 1905 st. n. *Direcțiunea.*

— **Un ambasador.** Ambasadorul imputernicit al unei republici din America-de-sud la Paris se afla nu de mult încă într'o stare critică. Țara sa nu mai scapă de revoluțiuni și guvernele pe care le reprezintă se schimbau mai pe fie-care zi; s'a întâmplat deci că diferiții miniștri de finanțe să-l uite pe el și ambasada și să rămână în urmă cu plata onorariilor.

Ambasadorul însă era un filosof, care își dădea seamă de prostia ce stăpânește lumea și lua toate în mod vesel. El vându încetul cu încetul tot ce se afla în localul ambasadei, reținând numai un pat, câteva scaune și o masă. El se învățea în splendidele odăi ale palatului, ca un călugăr fără trebuințe și un atașat fidel forma societatea lui.

Când cineva a vizitat pe Excelența sa, el i-a găsit nu arare-ori măturând și ștergând în casă, curățindu-și ghetetele, cu care prilej vorbea vesel și glumea ca diplomat de spirit ce este.

— **Ce vrei,** a zis ambasadorul odată unui vizitator, țara mea se află în criză și ne-a uitat. Cum mă întorc acasă fac revoluție și devin președinte al republicei. Până atunci însă trebuie să trăiesc cam restrâns și bunul Alvarez asemenea.

Bunul Don Alvarez — — acesta e numele atașatului — se afla în timpul acesta în bucătărie și fierbea o supă de varză, al cărei miros plăcut umplea odăile deșerte.

Autorul acestor rânduri garantează perfectă esactitate a celor mai sus scris e și declară că poate ori-când da numele ambasadorului în chestiune.

— **Trăzniți la Izbuc.** Ca în toți anii, și astimp s'a adunat multă lume la Izbuc, Viteza poporului din munți, în ziua de Constantin și Elena. Izvorul însă n'a dat undele decât câte la 1½ oră și și atunci nu unde ci numai niște stropi. Pe când poporul aștepta undele, s'a descărcat o groaznică deunătură de fulger, care a ucis 3 femei și un bărbat. Pe poporul fascinat de nenorocirea văzută l'a cuprins frică de mânia lui Dumnezeu.

— **Convocare.** În înțelesul pactului de convenire din 20 Decembre 1895, toți colegii cari au absolvat clasa VIII al gimnaziului din Blaj în anul 1895, sunt rugați a lua parte la convenirea fixată pe 27 Iunie 1905 în Blaj. În numele comitetului de trei: *Resița*, 1 Iunie 1905. *Victor Blasia*, ing. montanist.

— **Pustiirea lăcustelor din marea câmpie „Hortobagy”.** Câmpia Hortobagy e amenințată de mare primejdie, anume de locuste. Din cauza aceasta s'au luat măsuri ca insectele primejdiioase să fie nimicite. Sub conducerea șefului institutului zoologic, *lablonovszky*, de o săptămână se lucrează fără încetare spre acest scop 552 de zile și 20 cărași. Ecșperții sosiți în Hortobagy au constatat unanim că locuste'e sunt în număr mai mare în Hortobagy; sporirea e uimitoare.

— **Explosie de bombă.** Sâmbătă după amiaz la orele 5, în palatul guvernatorului militar din Barcelona a făcut explozie o bombă și a produs mari pagube. S'au deținut 10 indivizi între aceștia 2 italieni.

— **Sosiți acasă din Japonia.** În zilele trecute au sosit în portul din Fiume vaporul *Vindobona* a societății austriace *Lloyd*. Cu vaporul au sosit căpitanii din Fiume, *Vigga* și *Valentin*, cari erau comandanții vapoarelor *Siam* și *Burma*. Aceste două vapoare au fost cuprinse de Japonezi, fiindcă voiau să transporte cărbuni în *Vladivostok*.

— **Congres anarchist oprit.** Anarhiștii germani au voit să țină la Rusaliu un congres într'o localitate lângă Yena. Pentru atentatul comis contra regelui Spaniei însă, autoritățile n'au permis să se ție congresul.

— **Un moșneag de 147 ani.** În satul *Bolianici* din județul Craceamița (*Bosnia*) trăește un moșneag strb cu numele *Neno Crisici*, în vîrstă de 147 ani.

Acum câte-va zile a figurat într'un proces ca martor, pentru o moară străveche.

Nedo arătat esact comisiunei locul unde a fost odinioară moara și spusele lui au fost adevărate de mormântul de moară și-au găsit în pământ.

— **Orcan pustiitor în Natal.** Din Durban se scrie, că în noaptea de 1 Iunie a pustiit un mare uragan în colonia din Natal. Două sute indieni și indigeni au murit. Intreaga comunicație e împiedecată. În Iohanesburg a trebuit lăsat un tren la depărtare de treisprezece ore de Escourt. În *Uneinton* vaporul șvedian *Trichera* s'a ruinat cu totul și căpitanul cu nouă feciori a pierit. După cum anunță ediția de seara a ziarelor din Durban, în teribilul orcan și-au aflat moartea 500 indieni și 50 europeni.

— **Orașul Scuttari în ruine.** Catastrofa îngrozitoare din Scuttari a nimicuit aproape întreg orașul. Se comunică următoarele amănunte: Cutremurul de pământ a fost dimineța la șase ore. Cele mai multe case sunt dărimate cu totul. Poporațiunea e sub cerul liber. Dintre ruine au scos o sută cadavre, și aproape trei sute răniți. Cutremurul a fost simțit aproape pe întreg țărmul dalmațian, în *Virbașar* asemenea s'au dărimit case, cari au omorât un bărbat ear o femeie a fost grav rănită. În satele *Berceti*, *Podgorica* și *Pristau* asemenea sunt pagube din cauza cutremurului. În satul *Satumore*, s'au dărimit zece case și o femeie a fost grav rănită.

În valea *Berce* s'a format o depătură colosală în pământ, din care eșe fur. În Cattaro încă s'a simțit destul de grav, cutremurul și oamenii speriați s'au refugiat pe vapoare. În Scuttari, partea mohamedană a orașului numită *Bakalik*, a dispărut de pe fața pământului. Ambasadorii statelor străine locuiesc pe câmp în baracă.

— **Se caută spre cumpărare 9 huc. acții** de ale institutului de credit și economii „*Timișana*” din Timișoara. A se adresa la *administrațiunea ziarului nostru*, comunicând și prețul vînzării.

3-3

— **Fără nici un reclam** crucea sau steaua dublă electro-magnetică a dlui *Müller Albert*, *Budapesta V. Vadász-utca 42/K* a devenit renumită în toate părțile lumii. Foarte mulți după folosința crucii s'au vindecat de boale vechi, așa în cât dela acestia în toată ziua sosesc scri-

ri pline de mulțămire. Dl fotograf *Eisschild* din Cservenka a scris următoarele: „De mult timp trebuia să mi arăt marea mulțămire pe o am față de aparatul aflat prin d-ta. Astăzi însă cu adinsul am tăcut-o până acum, de oarece cu cea mai mare curiozitate am așteptat să află rezultatul crucii folosită de nevastă mea. — Am cu cea mai mare bucurie constatat, că nevastă mea, care durând-o peptul și stomacul avea în genere lipsa poștei de mâncare, dureri de cap și multe alte boale, cu ajutorul aparatului d-tale s'a făcut pe deplin sănătoasă, prin urmare aparatul d-tale sunt silit a lăuda și a-l recomanda fie cărui suferitor de boale“. Prețul aparatului mare 6 coroane.

Răspuns.

Invățătorul pensionat Ioan Mateica din Izvin publică, — în numărul 89 și 91 al „Tribunei“ din luna Maiu a. c., niște învinuiri și neadevăruri, a căror autor spiritual mă presintă pe mine „preotul mai tinăr“ tractându-mă ca pe un „stățător, turbulent, ilegal președinte“ și ca pe unul care nu-mi împlinesc chemarea omiletică, etc.

Din capul locului declar, că un Meteică, inv. pensionat, nu mă poate atinge nici în chemarea, nici în caracterul meu. Și dacă nu m'ar fi adus în legătură cu o chestie de interes moral-social și cultural-național pentru poporul nostru din Izvin, nici că l-aș fi învrednicit de răspuns, ci în 2—3 șire m'aș fi absolvat față de D-sa.

Între ast-fel de împrejurări mă văd silit în urma poziției mele față de credincioșii mei, — dintre cari mulți cetesc „Tribuna“, — de o parte — iar de alta să aflu „Stimații confrați invățători, cari cu sinceritate“ — l-au — întrebât în cauza de adevăritate... — că răspunsul... „cât și ceialalți confrați și marele public“, că cele publicate de invățătorul pensionat Ioan Meteica sub titlul „Pentru adevăr“, sunt o pălmuire îndrăzneată a adevărului. Datele și faptele concrete pe cari se întemțiază D-sa, parte nu se țin de chestia controversată, pentru care s'a ținut cererea omiletică, — parte sunt neadevăruri și o schimbare radicală a afirmărilor D-sale referitor la chestie, despre cari pe mine nici publice nici în confidență nu m'a consultat și asupra cărora cu D-sa n'am discutat.

Să aflu P. T. sus pomeniți, că nu suspiciunile atribuite pensionatului, nici declarațiile D-sale au format substratul investigării acestei cauze, în urma căror declarații a Ingenunchiat „tinărul urmaș invățător“, după-cum susține în cele publicate, ci declarațiile ginerelui seu invățător, ale căreia se pot lua numai în considerare.

Să aflu „confrații D-sale și „Marele public“, că cele publicate de pensionatul ar fi să fie o jertfire a D-sale pentru spălarea ginerelui Ștefan Ștefan, pomenit ca „tinărul urmaș invățător“, și totuși declinand și dela sine ori-ce bănuială, fiind astfel mângăiați aceia, cari cutezând au avut să spună, că nu umblă pe cale bună, și aceia cari numai dreptul lor și l-au căutat.

În răspunsul meu mă voiu estinde numai la chestia corului și persoana mea. Toate celelalte — laudele pensionatului, — judele comunal Costa Vuia, A. Vuia și ceialalți 30—40 de inși — sunt chestii private ale pensionatului și ginerelui seu, în cari — la locul acesta declar pe cuvânt de onoare, — că n'am nici un amestec.

Nu l' răspunsul în stilul fantastic și satiric al D-sale, ci descriu curatul adevăr basat pe declarațiunile originale neresturnabile, pe cari rog pe onor. public cetitor să le confrunteze cu preținsele „date și fapte concrete“ ale pensionatului Mateica. Șapoi aduce judecată cine este inovatul, cine a aruscă măr de ceartă (vorba d-sale) între „tinărul urmaș invățător“ și reuniunea de cântări (corul) a plugarilor din Izvin.

Ca să pot răspunde cât mai obiectiv, și ca onor. public cetitor să-și poată forma o judecată cât mai clară în chestie, impart răspunsul meu în 4 părți:

1. Raportul dintre invățător și reuniunea de cântări (cor).

2. Adevărata cauză a divergențelor.

3. Investigarea cauzei.

4. Ad personam.

ad. 1. După pensionarea invățătorului Ioan Meteica, prin concurs s'a ales invățător definitiv în Izvin în toamna anului 1903 ginerele seu Ștefan Ștefan. De oare-ce în comună există „reuniune de cântări a plugarilor“ sub reuniunea lor pe scurt de „cor“, care își are și statutele sale aprobate și de înaltul minister, comitetul parochial a pus în concurs condițiunea sine qua non... că „alesul are să înainteze atestat despre aptitudinea de-a conduce corul vocal“. Nici n'au fost candidați decât acestia. Atunci când alesul și a ocupat postul de invățător, atât pentru datorințele invățătorului față de comuna bis., cât și viceversa obligatoare sunt numai condițiunile din concurs. Pe tesa aceasta om cu cap nu mai discută. Poate invățătorul nostru este primul care a voit să se subtragă de sub acest obligo, deși atât Rev. Domn protopop. cât și pensionatul socru, câiar numai pe mult lăudata destoinicie nu ale conducerei corului au putut capacita o mică majoritate ca să-l aleagă.

Pe baza concursului, când s'a ocupat alesul post de invățător, a fost considerat de conducătorul corului, mai ales că ocașional a fost recomandat coriștilor de conducătorul oficiului parochial părintele Nicolae Dărăbanț. Iar că comitetul reuniunii de cântare nu l-a ales și după formele §-ului 12 lit. e), din statute, la ce se provoacă, ca și la un motiv de neobligare socrul seu, tot pensionatul socru Mateica e vina care — pe atunci președinte fiind — n'a convocat comitetul corului, ca să-l aleagă și în forma aceasta.

Ca o dovadă mai mult, că atentatul la ștergerea corului a fost făcut cu un plan bine premeditat.

ad. 2. Despre manevrele invățătorilor referitoare la cor. cu începere din toamna anului 1904, n'am avut până aci cunoștință, — de oare-ce eram rector la internat și catechet la gimnaziul superior din Beiuș. — Nici nu iau asupra mi învinuirile — Unica greșală, ce am comis față de școală și liniștea comunei noastre e, că și de acolo la plângerile pensionatului — am conlucrat la reușirea ginerelui său, ca să-l dovedesc cum revanșez eu multele năcașuri ce mi le-a făcut d-sa mie.

Informațiuni din acest restimp au primit în zilele acestea dela oficiul parochial și dela coriști, mai ales însă din rugăriile ginerelui — știut și compoziție a socrului —, din cari este evident un alt atentat la ștergerea corului vocal existent și a statutelor aprobate de ministeriu și înființarea a unui nou cor vocal pe baza „Manuducerei“ învătământului popular, partea IX pentru corul vocal, care cu deosebire pentru noi nu mai are nici o valoare.

Toate acestea la expresa protestare a reuniunii existente și comitetului parochial, — căruia să adresase. Sigur pentru aceasta ilegalitate să va fi întimpinat cu „tăcere“ și dela locul mai înalt.

Reocupându-mi parochia, m'am bucurat că am o putere tinără și încă înrudiți fiind. — I-am și oferit mână de ajutor în toate.

Având știre, că pensionatul Mateica invitase adunarea invățătorilor din protopopiatul Timișorl în 1905 la Izvin, l'au făcut atent că ar fi bine să ne pregălim pentru o primire cum merită o astfel de corporațiune, angajându-mă pentru întreaga parte literală. Cu atâta am rămas. Nici nu m'am mai încercat. — Peste iarnă însă coriștii l'au rugat să-l pregătească pentru un concert pe hranul sstei bisericl (rugă), după usul de până aci, și ca să-și mai poată procura reuniunea unele de lipsă și pentru repararea casei reuniunii. — Nici n'a stat de vorbă, zicând numai, că nu-l obligat.

Așa s'a trăgănat până la Crăciun, când atât socrul cât și ginerele pledau pentru neobligarea invățătorului de-a instrua și conduce cor.

Între aceste mă consultează inv. Ștefan la mine în chilie, că obligat ar fi el să „instrueze“

corul vocal. deși în concurs e vorba numai despre conducere. I-am spus-o prietinește că asta este o sofismărie, de oare-ce neinstruând. n'are nici ce conduce. Concursul sigur așa trebuie să se interpreteze, că de conducere este legată și instruirea. — Nu așa interpretează însă socrul. — Dovadă sunt cele întâmplate în ziua Stului Ștefan, onomastica tinărului invățător, când dela biserică m'am dus și eu direct ca să-l felicitez de ziua numelui. — Ca și la astfel de ocașuni vorbiam în 2—3 grupe. De-o parte pensionatul socru vorbea cu niște plugari despre cor, concert, concurs etc.

Bagseamă nu se vor fi înțeles, pentrucă pe neașteptate mi se adresează cu vadită viclenie: „Ce zici d-ta părinte, ca om cu minte. este Ștefan îndatorat să instrueze și să conducă cor“? I-am răspuns: „Dacă mă întrebi invățătorule, îți spun: părerea mea e, că pe baza concursului ar fi obligat“. Ca mușcat de șerpe imi replică între toți: „N'ai drept părinte“. — Eu însă am stat pe lângă părerea mea, fără alt incident, pentru o astfel de expresiune.

De față a fost și părintele E. Dărăbanț, care a petrecut cu atențiune discuția.

Împrejurarea, că eu am făcut o astfel de declarațiune între oameni, i-a supărat atât pe ginere cât și pe socru, și fără ca să-mi mai bat capul cu aceasta, sunt formal asediat la mine acasă atât de ginere, ca să abstau dela părerea și să capacitez reuniunea, că n'are nici un drept față de el, cât și de socru care mă ispitește referitor la concurs.

I-am răspuns primului, că-i treaba lui: capaciteze-o el, dacă o poate și dacă nu poate fi pe pace.

Iar pe pensionatul socru l'am rugat să nu mă ispitească, pentrucă nu-mi bat capul cu toată chestia; dacă însă mă provoacă între oameni să-mi dau părerea mea, eu secrete n'am și îl răspund deschis. — Poștească și-l ispitească pe dl protopop sau pe Ven. Conzistor, cari sunt competenți de-a judeca.

Cumcă adevărata cauză a divergențelor este declararea invățătorului Ștefan — cea-ce a spus-o și în fața dlui protopop — că nu este obligat la instruirea și conducerea corului, numai dacă d-sa binevoiește, dovedesc a următoarele citate din iotă în iotă din epistola inv. Ștefan scrisă mie, deși eu locuiesc numai peste drum și tot în aceea zi vorbisem împreună: „Nu pot a crede și chiar dacă autorita ea mea m'oi va impune, ce nu să țin de invățător, ca eu să fiu instructor de cor, atunci va ști metropolia întreagă...“ Și dupăce mă dăsculește în limbajul său, continuă: „Eu de ex. nu mă dau în lături (în cazul când văd, că tu te învoiești la ce zic, numai pentru tine a-și face) ca să-l conduc în ale bisericăști...“ Adecă ce voește: „... Comuna bisericăască să contribuie vr'o 30 fl., corul are 40 fl. și eu și tu și altul mai câte ceva, pentru a putea să trimitem la Vidu un copil fain (a-și ști recomanda și eu) să învețe 2 luni la Vidu și atunci toate sunt la loc“.

Bagseamă și asta datină i-a sugerat-o pensionatul socru, de ale cărui epistole batjocuri-toare am moștenit și eu dela socrul meu antecessorul preot și cumnatul pensionatului, și de cari din belșug s'a împărțit și părintele coleg Nicolae Dărăbanț ca și cuseru!

Cu următoarea:

Declarațiune.

La înmormântarea coristului Ioan Clipici, în 14/27 Ianuarie fiind toți coriștii strănși l'am rugat pe dl invățător Ștefan în numele tuturor să facă bine să ne conducă corul, de oare-ce d-sa și așa e chemat la înmormântare. N'a voit zicând că nu-l deobligat și să-i silim dacă putem. Nici nu l'a condus.

Izvin, la 3 Iunie 1905.

Nicolae Novacu,
corist.

Petru Morariu.

Și pensionatul totuși a avut îndrăzneala să publice, că nici d-sa, nici „tinărul urmaș invățător“ n'a exprimat așa ceva Vasile Terebențiu, preot rom. gr-or (Va urma).

Numai atunci ne îmbrăcăm ieftine și bine, o o o IN PROVINCIE se TRIMET MUSTRE o o o
dacă materia pentru haine bărbătești o cumpărăm din magazinul de postavuri KIZ materie
pentru un costum întreg din postav de lână curată, negru și colorat fl. 6—30. 504 o o o ARAD, Szabadságtér 17 — PÉCS, Klráty u. 1 o o o
LEICHNER și FLEISCHER.

Bibliografie.

Revista noastră, numărul 5, cu datul București 15 Maiu 1905, a apărut cu următorul cuprins: Fericire, de Sofia Nădejde; Mântuirea, versuri de Maria Cuntan; Din amintire, versuri de Varia; Plimbarea (după Schiller), de Maria Baiulescu; Din viața reginei noastre, de *; Iubire glorioasă! versuri de Ana M. Holda; Pe malul apei, versuri de Varia; Cugetări de Spic; Gume, de Red.; Solorin, legendă de A. Tălășescu; Cronică literară, de I. G.; Martirii, roman de Constanța Hodoș; Două festivaluri, de Fortunio; Adorare, în amurg, versuri de Varia; Răspunsuri, de Redacție.

Pentru tot ce privește redacția și administrația a se adresa doamnei *Constanța Hodoș*, București, Bulevardul Elisabeta.

Concurs.

Pentru postul vacant *de contabil*, la institutul de credit și economii „Mureșanul” se escrie concurs *până în 21 Iunie n. a. c.* în următoarele condițiuni.

1. Salar fundamental pe an 1600 cor. cu posibilă creștere;
2. cuartier în natură în casa institutului;
3. tantiema statutară.

Dela recurent se recere: calificația școalelor comerciale, și să dovedească, că este capabil, să conducă independent contabilitatea dublă.

Postul are să-l ocupe la *1 Iulie n. a. c.* *Maria-Radna*, în 31 Maiu 1905.

Diracțiunea.

ECONOMIE.

Arad, 6 Iunie.

De pe domeniul Coroanei României.

Di I. Kalinderu, administratorul domeniilor Coroanei, a trimis agenților următoarea circulară:

În pachetele recente printre alte cărți pentru bibliotecă, s'au trimis și o mică broșură intitulată „Napii porcești sau Topinamburii (Heliantus tuberosus)” de di Dim. Hagi-Theodorachy.

Din cuprinsul acestei cărți vede că această plantă furageră se cultivă în Franța și Ungaria mai cu seamă pe o scară mare, pentru valoarea sa alimentară în hrana vitelor, căci conține aproape aceleași principii hrănitoare ca și cartoful.

Topinamburul sau napul porcesc este o plantă rustică, se mulțumește și cu pământurile cele mai sărace, rezistentă la secetă ca și la gerurile cele mai simțitoare și se înmulțește cu mare repeziciune, prin urmare clima țerei noastre îl convine cu desăvârșire și merită să ocupe un loc în sistemul de cultură și la noi în țară.

Vă invit dar să luați măsură a introduce pe domeniul ce administrați și această plantă în proporție cu trebuințele ce ați avea pentru hrana vitelor și a o răspândi în viitor printre locuitorii de pe domeniul Coroanei.

Nu cred de prisos a vă atrage atențiunea cu această ocaziune și asupra introducerii în cultură a unor plante furagere ca „Consuda” și „Sorghum Sacharatum” care se pretinde că rezistă la secetă mai mult ca plantele noastre obicinuite și că dau un nutreț bun atât verde cât și uscat.

Ne veți arăta dar ce cantitate de semințe de asemenea plante să vă trimit pentru a le cultiva în mic, urmărind și ținându-ne în curent cu mersul vegetației lor și dacă rezultatele vor fi bune, se vor putea mări culturile treptat cu trebuințele locale.

Nu uitați că ținta noastră este de a face toate încercările și sforturile putincioase pentru a deștepta pe țeranii și a le îmbunătăți traiul ceea ce depinde într-o măsură destul de mare de starea vitelor lor.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

— Cota oficială pe ziua de 6 Iunie. —

Incheierea la 12 ore:

Grâu pe Octombrie 1905 (100 clgr.)	16'36—16'38
Secară pe Octombrie	13'20—13'22
Orz pe Octombrie	11'38—11'40
Cucuruz pe Iulie	14'96—14'98
Cucuruz nou 1906	11'38—11'40

Incheierea la 5 ore:

Grâu pe Octombrie 1905	16'32—16'39
Secară pe	13'20—13'22
Ovăs pe Octombrie	11'38—11'40
Cucuruz pe Iulie	14'96—14'98
Cucuruz nou 1906	11'32—11'34

Piața din Arad.

S'au vândut:	(100 klg.)
580—650 măști metrice grâu cor.	17.00—17.40
320—340 „ „ cucuruz „	15.10—15.30
Semnare nominală secară:	14.68—14.70
„ „ orz:	14.60—14.80
„ „ ovăs:	13.60—13.80

Piața din Aradul-nou.

S'au vândut:	
300—340 măști metrice grâu cor.	8.40—8.60
180—250 „ „ cucuruz	7.40—7.50
Semnare nominală: secară	7.00—7.10
„ „ orz:	7.20—7.30
„ „ ovăs:	6.70—6.80

Bursa de bucate din Timișoara.

Grâu: 79—100 kigr.	Cor.	16'20—16'30
„ 80— „ „	„	17'30—17'40
Secară: 100 „	„	14.—14'10
Orz: „ „	„	13'80—14.—
Ovăs mercantil 100 klg.	„	13'40—13'50
„ cernut „ „	„	13'20—13'40
Cucuruz vechiu „ „	„
„ nou „ „	„	14'80—15'90

Prețul alcoolului în Arad.

Alcool rafinat în mare	cor.	158.—
„ „ „ mic	„	160.—
„ brut „ mare	„	156.—
„ „ „ mic	„	158.—

Tîrgul de porci din Köbánya.

De prima calitate ungară: Bătrâni grei părechea în greutate peste 400 chigr. 132—134 fil.; bătrâni mijlocii, părechea în greutate 300—400 chigr. — fil.; tineri grei în greutate peste 320 chigr. 140—141 fil.; Calitate sirbească: grei, părechea peste 260 klg. 139—140 fil.; mijlocii părechea 240—260 chigr. greutate 138—139 fil. Ușori până la 240 kgr. 137—138 fil.

Cu toată stima aduc la cunoștința onorabilului public că atelierul de

fotografie și pictură

a lui **Klapok Alajos**
(palatul Minorilor)

care de 16 ani se bucură de cea mai bună reputație

l'am luat eu.

Când aduc aceasta la cunoștința on. public și îl rog a mă sprigini, mă provoc la experiențele mele de ani întregi câștigate în cele mai mari ateliere din Budapesta și străinătate, apoi la succesul conducerii mele de 1 1/2 an a atelierului, în care calitate mi-sa dat ocazie a câștiga încrederea și așteptarea publicului arădan.

Cu privire la bogatul arangement al magasiel, voi conduce atelierul un timp oare care sub firma veche.

Mă voi nisui să satisfac întru toate, pretențiile mult on. public.

Totodată aduc la cunoștința *funcționarilor și membrilor reuniunilor*, că atât comanda din partea lor, cât și a membrilor familiei lor vor avea favorul de 20%. Privatierilor asemenea le stau la dispoziție cu prețurile cele mai moderate.

Cu deosebită stimă

KALLAP GÉZA.

MUSTANGERUL NEGR

— ROMAN SENAȘIONAL —

De

MAYNE-REID și F. WHITTAKER.

(Urmare.)

Fiecare om, printre Regulatori, aștepta tăcere ordone nouă, dar se ținea gata de a începe la cel dintâiu semnal al șefilor sau la cel dintâi chemare a șerifului.

Cât despre dânsa, cu amândouă mâinile pe șea, tremura de nerăbdare și grijă mai mult decât de frig.

Într'adevăr rîul, în care se repezise cu calul era adânc, și se udase atât de tare încât hainele îi erau încă umede; afară de aceea vîntul nopții era rece. Așteptarea era dar îndoit de dureroasă și lacrimi apăruseră în ochii ei, când de odată auzi în depărtare o voce strigând ceva ce i-se părea a fi în dialectul indian.

Apoi, două sau trei secunde mai târziu un fulger repede ilumina câmpia pe o rază de câțiva metri, și detunarea scurtă a unei carabine răsună.

Toți oamenii săriră pe cal în același timp, chiar în momentul când un strigăt particular se ridica din mijlocul tîfșului, urmat numai de cât de patruzeci sau cincizeci de detunări, ca la o distanță de trei sute de metri de Regulatori.

Apoi, imediat după această descărcătură de puști, se auziră plecând cinci lovituri de carabină, aproape din același loc, în un mic interval una de alta, și strigăte de durere și de mânie, scoase de Indieni, mărturisindu că arma cu repetiție a colonelului nu răspunsese de pomană și că mai mulți Piel-Roșii căzură morți sau răniți.

În sfîrșit să văzu sosind în fugă colonelul tot strigând:

„Înainte, copii!”

Omul, căruia îi încredinșase calul îi ieșise înainte; dintr'o săritură șeful se adă pe șea; fu ajuns, aproape îndată, de tinera fată, fericită că a scăpat de grijă.

„Înainte, copii! repetă colonelul. Dar tra-

geți numai la sigur!”
Luiziana urma pe șef, căruia îi zăcea în față mare în fruntea oamenilor săi; toți împreună scoaseră un puternic strigăt și se năpustiră spre locul, unde văzuseră fulgerile puștilor stobozite de sălbaticii.

Dar aceștia, neîncredători, rămăseseră călări; se feriră de a răspunde la aceste strigăte și se împrăștiară în toate direcțiunile, mulțumită întunecului și tufelor, și dispărură în goana cea mai mare dar în deplină tăcere.

La o șuierătură a colonelului oamenii se adunară repede împrejurul său.

Dânsul ghicea tactica dușmanilor săi, cari îi așteptaseră într'o cursă, pe sine și oamenii săi, dar văzându-i prea numărători nu îndrăzniseră a-i ataca și se împrăștiară în noapte. Aștepta câte-va minute într'o mare tăcere până să se adune toți Regulatorii car oficerii să se asigure că nimeni nu lipsia.

Luiziana se apropiase de dânsul îngrijorată, tremurînd de emoțiune și de nerăbdare. Iapa ei da din picior nerăbdătoare simțindu-se încă odată oprită în avântul ei, ca și cum ar fi împărțit chinurile tinerei sale stăpâne. Îndată nu se mai auziră în câmpie, decât strigătele îndepărtate ale Indienilor, cari încercau a se aduna.

„Unde sunt amicii d-tale? Unde este la-gărul, în care unchiul d-tale făcuse greșeala de a vă lăsa singure? Întrebă repede colonelul pe tinăra fată.

— Colo, în susul rîului se vede din partea asta, chiar noaptea... dacă mai este în ființă...

— Aibi încredere în Dumnezeu, d-soară, zise șeriful cu o voce adâncă.

„Și acum, la drum și în galop!” făcu el, întorcându-se pe jumătate spre oamenii săi.

Luiziana n'avea nici o greutate de a-și ține iapa în rînd cu calul șefului și se părea, că dacă ar fi voit, l'ar fi putut întrece cu înlesnire.

Baptist, călăuza, se așezase la stînga sa, ear colonelul galopa la dreapta. Din timp în timp acesta se smulgea cu greutate din gândurile sale, pentru a-i adresa câte-va întrebări.

(Va urma.)

pe oricine să binevoiască a se
ce bine și ce ieftin își poate
de la mine orice orologiu și
mericale din argint și aur curat
de 14 carate

ARAD, Piața Libertății
langă edificiul teatrului vechiu.

Gaz Sándor

ciasornicar și giuvaergiu.

Telefon 96.

Motori „PUCH“

2 1/2 — 3 HP.

PUCH: Naumann — Germania și
Premier Helical biciclete

Mașini de cusut:

Naumann, Kayser, Singer,
prețuri convenabile, cu garanție și con-
diții favorabile de plată se pot căpăta la

Hammer Vilmos,
fabricant de lucrări tehnice-electrice

— Arad, Szabadság tér 7. —

are atelier special de reparație

Deschidere de atelier DE LĂCĂTUȘERIE.

Am onoare a aduce la cunoștința
p. t. publicului, că am deschis cu aran-
jament modern în Flórián-u. 6/e sz.

un atelier de lăcătușerie artistică
și pentru construcție.

Pot eleptui tot ce cade în bransa
asta: asortarea edificiilor, pregătire de
cămine, instalare de fântâni cu pompe,
firmelor le recomand portalurile mele,
reparez iute și convenabil.

Pricipiul meu e prețuri s lide, ser-
viciu prompt și consciențios, prin ceea
ce vreau să câștig sprijinul binevoitor
al p. t. publicului.

Rugându-me pentru sprijinul p. t.
publicului român

cu distinsă stimă:

Spanlang János,
lăcătuș.

DOCTORUL ALEX. M. POP

specialist în medicina internă;
consultă zilnic dela 8—12 a.m.
și dela 3—6 p. m. — in

BAILE HERCULANE
(HERCULESFURDÓ)

In cancelaria subscrisului se caută un candidat de avocat cu praxă

care e în stare să-mi conducă cancelaria,
sau un jude pensionat, pe timp mai in-
delungat.

Făgăraș. In 28 Maiu 1905.

D. Nicolae Șerban
advocat.

Chioșcul Baross!! din parcul

Duminica d. a. dela ora 5—8

in terasa chioșcului

musică țigănească

înghețată, cafea rece, beuturi reci
și calde, bere de Kőbánya, vinuri
de podgorie, ape minerale, șampanie, cog-
nae, lipueruri și tot felul de băuturi spir-
tuoase; dejunuri și oșine în fie-ce timp.
Marea sală a chișcului, o pun
gratis la dispoziția societăților.

Cu stimă

WOHLGEMUTH SÁNDOR.

Singurul loc azadan de recreare.
In fie-ce Joi e musica de piață.

Chioșcul din parcul Baross!!

Atelier fotografic aranjat din nou prețuri reduse și fotografii bune.

fotografierea copiilor, atelierul meu e admirabil aranjat;
fotografiez gratis familii și tablouri-grupe.
fotografit cât de vechi precum și nouă, pregătesc artistic
tablouri în platină cu preț ieftin.

Binevoitorul sprijin al p. t. publicului îl cere

Klay Péter, Szabadság-tér 16. (Palatul Domány).
fotograf.

INSTITUTUL LUI LÖWY

pentru împrumut de **SACI** și strae

recomandă marele magazin de saci și strae bune în or-ce mărime.
Serviciu prompt și conștientios. — Prețuri foarte ieftine.

Cel mai bun loc pentru saci și strae bune!

CARTOFI PRIMA cu vagonul
pentru culnă și sămănat.

Löwy Zsigmond

— Temesvár gyárvaros, Fő-utca 33. sz. —

Bozsó József

Croitorul regimentului ces. și reg. de husari 12. din ARAD.

Din 1-a Maiu în casa Fraților Solymosy, Salacz-utca.

Croitorie întemeiată în 1880.

Liferant de uniforme al mai multor regimente. Croitorul cavaleriei ces.-reg. de gardă.

Spiteria lui Vojtek Kálmán „a Magyar Koronához“

Recomandă specialitățile felurite
din magazin și admirabilele sale
bandage și diterite preparatii, ca:

Crema de lacrimioare: preparat superb, delatură pistrui, sgrăbunțe, spuse, sbîrcituri și necurătenii de pe față. Flacon 1 cor.

Săpun de cremă de lacrimioare: articol colonial care combinat cu crema, rumenește și susține frumusețea feței. Buc. 70 fil.

Șterg de lacrimioare: pregătita din materii cu totul nesticăcioase — care împrumută feții o coloare foarte plăcută fără
ca să se poată vedea. O cutie, 1 cor. 20 fileri.

Ștergul de dinți a lui Dr. Kabdebó: ajutură frumusețea dinților foarte și în urma compoziției bune nu atacă smalțul
dinților. O cutie 1 cor. 60 fileri.

Fluid stomatic Salicyl: folosește mult la întărirea gingiilor, alungă mirosul neplăcut al gurei și împiedecă stricarea dinților.

Preparatele se capătă tot-
deauna proaspete — la **Spiteria lui Vojtek Kálmán „a Magyar Koronához“** colțul dela András-
sy-tér și Petőff-u. Arad.

Prăvălie pentru mănuși și suspensorii a lui

Hubatschek T.

ARAD, Szabadság-tér 20 sz.

(In casa Băncii populare și de industrie Aradane.)

Recomandă on. public mănușile pentru femei și bărbați fabricate în atelierul propriu, în toată culoarea și în tot fazonul, pe lângă prețurile cele mai culante; mai departe se capătă tot felul de mijloace de pansare din materia cea mai bună, fabricate conform indicațiilor medicale. Mai departe recomand asortimentul de cravate, pe cari le vând pentru prețuri extraordinar de echitabile. Rugând spriginul binevoitor al public rămân cu respect: **Hubatschek T.**

303

Vinzare de VIN

in mare și mic. producțiune * proprie * din podgoria Șiriei.

Vin nou alb, litera	52 fileri.
Schiller (roșu)	56 „
Vin vechiu alb	64 „
Rizling alb	80 „
Vin roșu vechiu	1.— cor.
Rachiu de drojii, fabricat propriu, rafinat și rachiu de prune	1.60 cor.
de bucate	2.40 „
Pelin sîrbesc veritabil	1.20 „

Se capătă la **Quirini Sándor**
Arad, Aulich Fajos-u. 7 e.

„Sebeșana”

==== Casă de păstrare pe acțiuni în Caransebes ====

acordă împrumuturi cambiale cu acoperire ipotecară, împrumuturi de lombard (pe efecte și amanete), escomptează cambii personale cu 2—3 subscrieri pe timp de 3—6 luni și primește depuneri spre fructificare cu 6%.

Darea pentru depuneri o solvește institutul.

==== Direcțiunea: ====

661

Să sprijinim industria din patrie!!

Schimbare de prăvălie.

Am onoare a aduce la cunoștința p. t. publicului și stimateilor mei clienți, că

din 1. Mai a. c.

mi-am transpus croitoria mea ungurească și civilă din Râpolna-u. 10.

in Boros-Béni-tér 22.

unde orice lucrare de bransa mea se efectuează foarte bine, foarte punctual și cu prețurile cele mai ieftin posibile. Pe lângă aceasta mai am în magazin și vând ieftin haine ungurești gata, costume pentru muncitorii.

Primește transformarea și repararea ori-cărei haine, și o efectuez convenabil, recomandându-mă și mai departe în prețuita bunăvoință a p. t. publicului

rămân cu stimă
KOCIS GYÖRGY, croitor.

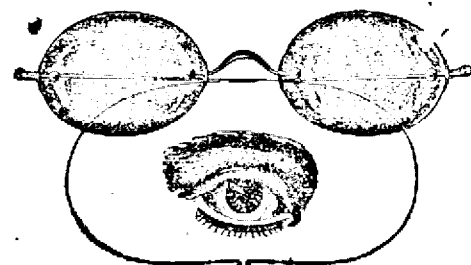
Să sprijinim industria din patrie!!

Foarte importanți pentru toți, cari poartă ochelari!

Diaphragma și ochelarii noi — perpha ai lui **RODENSTOCK** fără reflex din fabrica de articole optice a lui G. Rodenstock din München

Fără rame!

Sticla de cristal, omogenă foarte străvezie.

Fără rame!

Lipsiți cu totul de împărăsierea deasă neplăcută a ramei sticlei.

Cei mai buni și perfecți pentru vederea curată și pătrunzătoare, pentru cruțarea și menținerea forței vizuale.

Singurul reprezentant în Arad și jur **Samuil Dick** orologier și fabricant de articole optice. Coșul Străzii Ioan Weitzer.

Desfacere generală de prăvălie

==== cu îngăduință. ====

— Aduc la cunoștința onor. public, că cu începerea zilei de astăzi vînd cu prețuri cât se poate de moderate asortimentul meu de

==== stofe de lână, pânză, cretoane, batisturi franceze și delene

precum și tot felul de articoli de categoria aceasta.

Cu stimă:

Löwy Ármin jun.
Piața Libertății No. 1.